Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

27 декабрь, сешанба, 1994 йил

Сотувда эркин нархда. № 252 (1000)

ДЕМОКРАТИК ТАМОЙИЛЛАР АСОСИДА

25 декабрь, якшанба... Бу кун мустақил Ўзбекистонимиз тарихида унутилмас саҳифа бўлиб қолади. Чунки, шу куни илк бор мустақиллик шароитида Ўзбекистон Олий Мажлисига ҳамда халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига сайлов бўлиб ўтди. Бу сайлов асосий қонунимиз -- Конституцияга, Сайлов тўғрисидаги қонунларга қатъий риоя этилган ҳолда кўппартиялилик ва демократик тамойиллар, ошкоралик руҳида ўтгани билан ҳам катта сиёсий аҳамиятта моликдир.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу йилги сайлов илгаригидан фарқли ўлароқ, халқимизнинг сиёсий онги ўсган, ўзининг миллий ғурурини теран англаган бир вақтда ўтгани билан ҳам муҳимдир. Бу эса сайловнинг кўтаринки руҳда, зўр уюшқоқлик билан ўтишига омил бўлди. Барча фуқаролар сайлов куни мамлакатимизнинг янги парламенти ва маҳаллий кенгашлар депутатлигига кўрсатилган муносиб номзодлар учун якдиллик билан овоз бериб, ўз хоҳиш-иродасини ифода этди.

Шу куни бошқа сайлов округлари ва участкалари қатори Тошкентдаги 29-Бошлиқ сайлов округининг 269-сайлов участкасига ташриф буюрганлар ҳам бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилди. Мазкур участка Манной Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтининг биносига жойлашган. У байрамона безатилган. Бу ерда сайловга ҳамма нарса тахт қилиб қўйилган.

Сайлов участкаси эрта тонгданоқ сайловчилар билан гавжум бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу куни мазкур сайлов участкасида бўлиб, элимизнинг муносиб фарзандлари учун овоз берди. Сўнгра мамлакатимиз раҳбари сайлов участкаси мутасаддилари, сайловчилар ва меҳмонлар билан суҳбатлашди.

Бу ерда ҳозир бўлган республика ва чет эл мухбирларининг кўплаб саволларига жавоб қайтарди.

-- Бугунги сайлов бизнинг халқимиз, жамиятимиз ва давлатимиз учун, унинг порлоқ келажаги учун катта сиёсий аҳамиятга эгадир, -- деди Ўзбекистон Президенти. -- Чунки, ана шу келажак кўп жиҳатдан ҳозир мамлакатимизда амалга оширилган, оширилаётган ва оширилиши зарур бўлган улкан вазифаларга, уларнинг кўламига, ишларимизнинг пировард натижаларига боғлиқ. Юртимизда моддий фаровонликни таъминлаш, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, бозор муносабатларига оид қабул қилинган ҳужжатларни ҳаётга тезроқ татбиқ этиш, оддий сўз билан айтганда, халқимизнинг эзгу ниятларини тезроқ ва тўла-тўкис рўёбга чиқариш бўлажак депутатларнинг куч-ғайратига, фидойилиги ва ватанпарварлигига кўп жиҳатдан боғлиқ, деб ўйлайман. Ишончим комилки, бугунги сайловда халқимиз ўзининг конституциявий ҳуқуқидан тўла фойдаланиб, ана шу улуғвор мақсадларнинг амалга оширилиши учун курашадиган ва бу масъулиятли, аммо шарафли йўлда ҳеч қандай қийинчиликлардан қўрқмайдиган муносиб номзодлар учун овоз беради.

Суратда: Ислом Каримов номзодларга овоз бермоқда.

Р. Жуманиёзов олган сурат. (ЎзА).

Бугунги тарихий воқеанинг улкан аҳамияти яна шундан иборатки, -- деди Ислом Каримов, -- бизнинг жамиятимизда биринчи марта мана шундай очиқ, демократик талабларга ва жаҳон андозасига жавоб берадиган сайлов бўляпти. Ўйлайманки, сайловнинг шундай тарзда ўтказилиши одамларимизнинг сиёсий савиясини, онгини ўстиришда муҳим аҳамият касб этади ва у жаҳон миқёсида Ўзбекистоннинг обрўсини янада оширишга хизмат қилади.

Ўзбекистонда рўй бераётган демократик ўзгаришлар, хусусан кўппартиялиликка асосланган бу сайлов жаҳон ҳамжамиятининг ҳам диққат-эътиборини жалб этди. Мазкур сайлов участкасида кузатувчи сифатида қатнашган Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Генри Лии Кларк сайловнинг аҳамияти тўғрисида гапириб, жумладан бундай деди:

-- Мен бу ерга анча барвақт келдим, сайловда кузатувчи сифатида қатнашяпман. Бугунги сайлов мамлакатингизда биринчи марта янги Конституцияга мувофиқ, демократик асосда ўтказиляпти. Бу жуда муҳим. Мазкур сайлов нафақат Ўзбекистонда, балки чет элларда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда.

Ҳа, бу йилги сайлов ўзининг кўппартиялилик ва демократияга асослангани билан бутун жаҳонда юртимиз обрўйини янада оширади. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, мамлакатимизнинг бошқа жойларидаги каби бу сайлов участкасида ҳам республика Олий Мажлиси ва халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари депутатлигига сайлов зўр уюшқоқлик билан ўтди.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов 26 декабрь куни Республика Вазирлар Маҳкамасида Тожикистон Республикаси Бош вазири Жамшид Каримов раҳбарлигидаги расмий делегация аъзолари билан учрашди.

Суҳбат чоғида икки қардош республика ўртасидаги ўзаро иқтисодий алоқаларни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. 1995 йилдаги ўзаро ҳамкорлик истиқболлари белгилаб олинди.

Учрашувда Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари Қ. Ҳаққулов иштирок этди.

(ЎзА).

ЛАТВИЯ ПРЕЗИДЕНТИ ТОШКЕНТДА ТЎХТАБ ЎТДИ

23 декабрда Латвия Президенти Гунтис Улманис ХХРдан ватанига қайта туриб, Тошкентда тўхтаб ўтди.

Аэропортда юксак меҳмонни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков кутиб олди. Дўстона суҳбат чоғида Г. Улманис ўзининг ХХРга расмий ташрифи якунлари тўғрисида сўзлаб берди. Томонлар Ўзбекистон-Латвия муносабатларининг ҳозирги аҳволи ва истиқболи хусусида фикрлашиб олдилар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 1994 ЙИЛ 23 ДЕКАБРДАГИ ФАРМОНИГА 1-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАСПОРТ ТИЗИМИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом паспорт бериш ва ундан фойдаланишни, қайд этиш, рўйхатга олиш ва рўйхатдан чиқаришни, шунингдек паспорт тизими қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик тартибини белгилайди.

2. Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг паспорти Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги ва унинг эгаси шахсини тасдиқловчи асосий ҳужжатдир.

Ўзбекистон Республикасининг 16 ёшга тўлган барча фуқароларида Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти бўлиши шарт. Ҳарбий хизматчилар бундай паспортсиз яшайдилар. Ҳарбий қисмлар ва ҳарбий муассасалар қўмондонлиги томонидан бериладиган шахсий гувоҳномалар ва ҳарбий билетлар ҳарбий хизматчи шахсини тасдиқловчи ҳужжатлардир.

Хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган ҳужжатлар асосида яшайдилар.

3. Паспорт хорижга жўнаб кетиш чоғида ҳам амал қилади. Хорижга жўнаб кетаётган фуқаролар учун Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилаган тартибда расмийлаштирилади.

4. «Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти:

-- «Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилингунига қадар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшаб турган шахсларга;

-- «Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига ўтган шахсларга берилади.

5. Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспортини Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари беради.

Ўзбекистон Республикасининг хорижда доимий яшайдиган фуқароларига, шунингдек «Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига ўтган шахсларга Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспортини Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси бериши мумкин.

6. Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти бутун Ўзбекистон Республикасида ягона намунада ўзбек, рус, инглиз тилларида, Қорақалпоғистон Республикаси учун эса, Қорақалпоқ, ўзбек, рус ва инглиз тилларида тайёрланади ва 32 бетдан иборат бўлади.

7. Паспортга ўзбек, рус, инглиз тилларида фуқаронинг шахси тўғрисидаги қуйидаги маълумотлар ёзилади:

-- фамилияси, исми, отасининг исми;

-- туғилган куни, ойи, йили;

-- туғилган жойи;

-- миллати;

-- жинси;

-- идентификация рақами.

Паспортга фуқаронинг миллати тўғрисидаги ёзув унинг ота-онаси миллатига қараб киритилади. Агар фуқаронинг ота-онаси турли миллатга мансуб бўлса, биринчи марта паспорт берилаётганда паспорт олувчининг ихтиёрига кўра отаси ёки онасининг миллати танлаб олинади. Кейинчалик миллат тўғрисидаги ёзув фуқаронинг ёзма аризасига мувофиқ отаси ёки онасининг миллатига алмаштирилиши мумкин, аммо фақат бир марта ўзгартирилади. Паспортда унинг эгасининг имзоси, паспорт берган масъул шахс имзоси бўлиши, шунингдек паспорт берилган вақт ва амал қилиш муддати кўрсатилиши лозим. Шунингдек паспортга:

-- болаларнинг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган йили, куни, ойи;

-- ҳарбий хизматга муносабати тўғрисидаги;

-- никоҳдан ўтиш ва никоҳни бекор қилиш тўғрисидаги;

-- паспорт эгасининг истиқомат жойи ҳақидаги;

-- визалар ҳақидаги маълумотлар ёзилади.

Фуқароларнинг розилиги билан уларнинг паспортига паспорт эгаларининг қони гуруҳи ва резуси тўғрисидаги белгилар қўйилади. Фуқаронинг паспортига ушбу Низомда кўзда тутилмаган ёзувларни киритиш тақиқланади.

8. Фуқаро паспортига ёзувларни:

-- ушбу Низомнинг 7-бандида кўрсатилган маълумотларни -- ички ишлар органлари;

-- ҳарбий хизматга муносабати ҳақидаги маълумотларни -- мудофаа ишлари органлари;

-- балоғатга етмаган болалар, никоҳни қайд этиш ва никоҳни бекор қилиш тўғрисидаги ёзувларни -- фуқаролик ҳолатини қайд этиш органлари;

-- паспортнинг хорижда амал қилиш муддати, бирга жўнаб кетаётган балоғатга етмаган болалар тўғрисидаги ёзувларни -- Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонаси ёки консуллик муассасалари;

-- истиқомат жойи тўғрисидаги ёзувни -- фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари;

-- қон гуруҳи ва резуси ҳақидаги белгини -- соғлиқни сақлаш муассасалари киритади.

9. 16 ёшга тўлган шахсга паспорт берилади ва у 25 ёшга тўлгунига қадар ҳақиқий ҳисобланади.

фуқаролар 25 ёшга ва 45 ёшга тўлганда ички ишлар органлари уларга янги паспорт беради, унга олдинги паспортдаги маълумотларнинг янги паспорт бериш вақтида ҳақиқий бўлганлари киритилади.

45 ёшга тўлган фуқаролар паспортининг амал қилиш муддати чекланмайди.

Хорижда паспорт унда кўрсатилган муддатда ҳақиқий ҳисобланади.

10. Қуйидагилар паспорт тизими қоидаларига риоя этилиши учун масъулдир:

уй-жойлардан фойдаланиш идораларининг, уй-жой-коммунал идоралари (бўлимлар)нинг бошлиқлари;

уй бошқарувчилари, уйлар ва ётоқхоналарнинг комендантлари, уй-жой-қурилиш ва дала ҳовли-қурилиш кооперативларининг, маҳалла қўмиталарининг раислари;

меҳмонхоналар, санаторийлар, пансионатлар ва туристлар базалари, қариялар ва ногиронлар уйлари, шифохоналар, болалар интернат уйлари ҳамда яшаб турган фуқаролар қайд этилиши ёки рўйхатдан ўтиши лозим бўлган шундай муассасалар директорлари (мудирлари);

уй эгалари ёки тасарруфида уй-жой бинолари, хоналар бўлган бошқа шахслар.

11. Паспорт тизими қоидалари бажарилишини ҳокимликлар ва ички ишлар органлари назорат қилади.

II. ПАСПОРТ БЕРИШ ВА УНДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБИ

12. Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорт олиш чоғида илгари олган паспортини истиқомат жойидаги ички ишлар органига, хорижда доимий яшайдиган ва Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига ўтган фуқаро эса Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги дипломатия ваколатхонасига ёки консуллик муассасасига топширишга мажбурдир.

Паспортни фуқаролар истиқомат жойидаги ички ишлар органлари, ёхуд Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхоналари ёки консуллик муассасалари беради ва алмаштиради.

13. Фуқаро паспорт олиш учун:

-- Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги белгилаган шаклдаги аризани;

-- илгари олинган паспортни;

-- туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномани (биринчи марта паспорт олиш чоғида);

-- иккита 35х45 миллиметр катталикдаги қора-оқ ёки рангли фотосуратни;

-- зарур бўлган тақдирда шахсини ва Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини тасдиқлайдиган бошқа ҳужжатларни тақдим этади.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларидан бўшатилган ҳарбий хизматчилар (зобитлар, прапорщиклар, мичманлар)га паспорт ҳарбий билет ва шахсий гувоҳнома асосида берилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилинган шахсларга, шунингдек Ўзбекистон Республикасига -- ватанига қайтиб келган шахсларга паспорт белгиланган ҳужжатлар асосида берилади.

14. Паспортнинг амал қилиш муддати тугаганидан сўнг фуқаро ички ишлар органига паспорт ва 35х45 миллиметр катталикдаги ёшига мос келадиган оқ-қора ёки рангли иккита фотосурат тақдим этиши шарт.

15. Қуйидаги ҳолларда паспорт алмаштирилади:

-- фуқаронинг фамилияси, исми, отасининг исми ўзгарганида;

-- миллатини ўзгартирганда;

-- ёзувдаги ноаниқлик аниқланганда;

-- виза учун мўлжалланган варақлар тўлганда;

-- фойдаланишга яроқсиз ҳолга келганда.

16. Паспортни алмаштириш учун:

-- белгиланган шаклдаги ариза;

-- алмаштирилиши лозим бўлган паспорт;

-- 35х45 миллиметр катталикдаги иккита оқ-қора ёки рангли фотосурат топширилади.

Фамилияси, исми, отасининг исмини ўзгартиш, миллатини ўзгартиш ёки ёзувдаги ноаниқликка аниқлик киритиш мақсадида паспортни алмаштириш учун шу ҳолатларни тасдиқловчи ҳужжатлар тақдим этилади.

17. Фуқаро тегишли ёшга тўлгандан сўнг ёки фамилияси, исми, отасининг исмини ўзгартирган, ёзувдаги ноаниқлик аниқланган ва паспорт фойдаланиш учун яроқсиз бўлгандан сўнг бир ой муддатдан кечиктирмай паспорт олиш ёки уни алмаштириш учун ҳужжатларни ва фотосуратларни тақдим этиши керак.

18. Ички ишлар органлари ёки Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхоналари ёхуд консуллик муассасалари томонидан алмаштириш тарзида ёки йўқолган паспорт ўрнига бериладиган паспортга балоғатга етмаган болалар тўғрисидаги маълумотлар, шунингдек, никоҳ қайд этилгани, доимий истиқомат жойи тўғрисидаги белгилар киритилиши керак.

19. Паспорт бериш ва хорижга чиқишни расмийлаштириш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилаган миқдорда давлат пошлинаси (бож) олинади. Тўла давлат таъминотида бўлган шахслар пошлина тўлашдан озод қилинади.

20. Фуқаро паспортни авайлаб асраши шарт. Паспорт йўқолгани ҳақида фуқаро ички ишлар органларига ёки Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонасига ёхуд консуллик муассасасига дарҳол хабар қилишга мажбурдир. Улар эса фуқаронинг илтимосига биноан белгиланган намунадаги маълумотнома беради. Маълумотнома шаклини Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва Ташқи ишлар вазирлиги белгилайди.

Фуқаро паспортини йўқотган тақдирда унга ушбу Низомда белгиланган тартибда паспорт йўқолгани ҳақида ариза берган кундан бошлаб бир ой ичида янги паспорт берилади.

21. Ўзбекистон Республикаси фуқаролигидан чиққан шахс паспортини ички ишлар органларига ёки Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонасига ёхуд консуллик муассасасига топшириши шарт.

Фуқаролар ҳарбий хизматга чақирилганда уларнинг паспортлари хизматни ўташ даврида сақлаш учун хизматга чақирилиш жойидаги мудофаа ишлари органларига, ҳарбий ўқув юртларига қабул қилинганда эса, кейин ички ишлар органларига юбориш учун шу ўқув юртига топширилади.

Вафот этганларнинг паспортлари фуқаролик ҳолатини қайд этиш органларига ёки Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонасига ёхуд консуллик муассасасига топширилади, улар эса ўлим рўйхатга олинганидан сўнг бир ой муддатдан кечиктирмай ички ишлар органларига юборади.

Топиб олинган паспорт ички ишлар органларига ёки Ўзбекистон Республикасининг хориждаги дипломатия ваколатхонасига ёхуд консуллик муассасасига топширилиши лозим.

22. Қамоққа олинган, шунингдек озодликдан маҳрумликка, қамоқ жазосига маҳкум этилган шахслар паспорти текшириш, дастлабки тергов органлари ёки суд томонидан олиб қўйилади. Қамоқдан озод қилингандан ёки жазони ўтаб бўлганидан сўнг паспорт эгасига қайтарилади. Паспорт ундан иш жойидаги чеклашлар олиб ташлангандан сўнг қайтариб берилади.

23. Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида кўзда тутилганидан ташқари фуқаронинг паспортини тортиб олиш, шунингдек паспортни гаров тариқасида қолдириш ва гаровга олиб қолиш тақиқланади.

24. «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом»ни амалга ошириш учун зарур бланкалар, штамплар намуналарини Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва Ташқи ишлар вазирлиги белгилайди.

25. Паспорт олишда керак бўладиган бланкалар ва «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом»ни амалга ошириш учун зарур бўлган бошқа бланкалар учун уларнинг амалдаги қиймати миқдорида ҳақ олинади.

(Давоми 3-бетда).

Ўтган якшанба куни Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга бўлиб ўтган сайловларда ҳамюртларимиз муносиб номзодлар учун овоз бердилар

ВИЖДОН АМРИ

сайловчиларни фуқаролик бурчларини уюшқоқлик билан адо этишга чорлади

(Марказий сайлов комиссиясидан репортаж)

Биз кутган кун ниҳоят етиб келди. Мустақил мамлакатимиз ҳаётида муҳим сиёсий воқеа рўй берди. Ўзбекистон Республикасининг сайлов ёшига етган барча фуқаролари қонунда белгиланган тартибда ўзлари танлаган номзодлар учун овоз бердилар.

Бу улкан сиёсий тадбирни амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси бош-қош бўлди. Мазкур комиссия сайловни муваффақиятли ўтказиш учун тинимсиз ишлади. Маълумки, бу галги сайловлар бурунгиларидан тубдан фарқ қилади. Республикамиз тарихида илк бор кўппартиявийликка асосланган, жаҳон андозаларига мос парламентни таркиб топтириш, албатта, ўз-ўзидан бўлмайди. Унинг моҳияти, афзалликлари, тартиб-қоидаларини сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эга бўлган барча фуқаролар чуқур англашлари лозим эди. Эътироф этиш керакки, мамлакатимиз фуқаролари ушбу сайловларнинг аҳамиятини чин дилдан ҳис этишди. Бугун барчамиз, номигагина овоз бериш замони ўтиб кетганлигини, мазкур жараёндаги фаолиятимиз эса нечоғли муҳим эканлигини яхши тушунамиз. Буларнинг барчасида Марказий сайлов комиссиясининг хизматлари беқиёсдир.

Сайловлар кунида биз яна бир бор ушбу даргоҳга қадам ранжида қилиб, бу ердаги ишларнинг бориши билан танишдик. Ҳашаматли бинонинг Марказий сайлов комиссияси жойлашган иккинчи қаватига кўтарилишимиз билан қизғин иш жараёнининг шоҳиди бўлдик. Масъул ходимларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳамма ишчан, кўтаринки кайфиятда.

-- Олий Кенгашнинг сўнгги -- ўн олтинчи сессиясида вилоят туман ва шаҳар кенгашларига сайловлар тўғрисидаги қарор қабул қилинганданоқ тайёргарлик ишларини бошлаб юборган эдик,-- дейди Марказий Сайлов комиссияси котибияти мудирининг ўринбосари Анвар Саъдуллаев.-- Дастлаб қонунда кўрсатилган муддат ва тартибда сайлов ўтказувчи 250 та округ тузилди. Улар ўз навбатида ваколатларидан фойдаланиб, сайлов участкаларини ташкил этишди. Бугун республикамиз бўйича етти мингдан зиёд ана шундай участкаларда фуқаролар ўз номзодлари учун овоз беришди.

Юмушларингиз ниҳоятда тиғиз бўлса керак-а?-- дея савол берамиз Анвар Набиевичга.

-- Албатта. Чунки, бугун энг масъулиятли кун,-- дейди у.-- Ҳар куни эрталаб соат 8 дан иш бошлаймиз. Баъзан иш кўплигидан соат кечки 11-12 ларгача қолиб кетамиз. Сайловларни ёруғ юз билан ўтказиб олайлик, насиб этса, ана ундан кейин бемалол ҳордиқ чиқарамиз...

Дарҳақиқат, Марказий Сайлов комиссияси сайловларни муваффақиятли ўтказиш учун барча чора-тадбирларни вақтида амалга оширди. Унинг фаолиятига бир қур назар ташласак, вақтга нисбатан бир неча баробар кўп меҳнат қилинганлигининг гувоҳи бўламиз.

Маълумки, Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашлар депутатлигига Ўзбекистон Халқ демократик партияси, «Ватан тараққиёти» партияси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар кенгашлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашидан номзодлар кўрсатилган эди. Депутатликка номзодлар рўйхатга олингач «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарида Марказий сайлов комиссиясининг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш тўғрисида»ги Қарори эълон қилинди. Шундан сўнг тайёргарлик ишлари янада авж олди. Ушбу сайловлар ўз навбатида чет элликларда ҳам катта қизиқиш уйғотди.

Марказий Сайлов комиссиясининг ташаббуси билан пойтахтимизда бўлиб ўтган Республика Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиялари раисларининг уч кунлик семинар-кенгашида иштирок этган бир қанча хорижий мамлакатлар элчихоналари ва ваколатхоналари раҳбарлари бизда сайловларга тайёргарлик ишлари ҳақиқатдан ҳам демократия ва ошкоралик руҳида олиб борилаётганлигини эътироф этишди. Хусусан, БМТнинг Ўзбекистондаги вакили Холид Малик семинар-кенгашда сўзга чиқиб: «Мен Марказий сайлов комиссияси вакиллари билан бўлган учрашувда сайлов қоидалари билан боғлиқ жуда кўп ижобий хислатларни қайд этдим», дея таъкидлади. Мазкур анжуманнинг ташкил этилиши, округ сайлов комиссиялари ишини мувофиқлаштириш ва жадаллаштиришга ҳам катта ёрдам берди.

Шу ўринда сайлов бюллетенлари, рўйхатга олинган номзодларнинг таржимаи ҳоллари битилган рангли плакатлар ҳамда сайловга даъват этувчи чақириқ ва бошқа керакли ҳужжатларни тайёрлашда «Ўзбекистон» нашриётининг хизматларини ҳам алоҳида таъкидламоқ лозим.

Сайловга тайёргарлик жараёнида сайлов округи ва участкаларида сайловчиларга овоз бериш тартиби ва қоидалари ҳақида мунтазам тушунтириш ишлари олиб борилди. Матбуот, радио ва телевидениеда ана шу хусусда доимий чиқишлар ташкил қилинди. Марказий сайлов комиссияси томонидан овоз бериш тартиби ишлаб чиқилиб, матбуотда эълон қилинди. Жойларда номзодларнинг сайловчилар билан учрашувлари қизғин суратда давом этди...

Бугун эса эрта тонгданоқ Марказий сайлов комиссиясида иш янада қизғин тус олди. Улар республика ҳудудидаги барча сайлов округи ва участкалари фаолиятидан бохабар бўлиб, сайловларнинг бориши жараёнини кузатиб турдилар.

-- Биз жойлардаги барча округ сайлов комиссиялари раислари билан мунтазам алоқа боғлаб турибмиз,-- дейди Марказий сайлов комиссияси котибият мудири Владимир Абдуллаев.-- Келаётган маълумотларга қараганда овоз бериш ҳамма ерда яхши кетаяпти. Тушгача бутун республикамизда сайловчиларнинг аксарият қисми овоз бериб бўлишди. Одамлар сайлов участкаларига виждон амри билан келишиб, муносиб кўрган номзодлари учун овоз беришаяпти. Шунингдек, қонунга биноан сайлов кунида ташвиқот-тарғибот ишларига йўл қўймаслик учун округ ва участкалар раҳбарларига зарур топшириқлар бериб, тегишли чоралар кўриб қўйганмиз.

Бугун 30 нафардан зиёд хорижий кузатувчилар турли сайлов округлари ва участкаларида бўлишиб, мазкур жараённи кузатиб туришибди. Маълумотларга қараганда, улар республикамизда ўтаётган сайловлар қонунга асосланган ҳолда ташкил этилганлигини эътироф этишмоқда.

Кечки соат етти. Яна роппа-роса бир соатдан кейин бутун республикамизда овоз бериш жараёни ниҳоясига етади. Лекин Марказий сайлов комиссияси фаолияти сайловдан кейин ҳам давом этади. Овоз бериш натижалари аниқлангач, Олий Мажлис депутатларининг ваколатларини тасдиқловчи ҳужжатлар янги парламентнинг биринчи сессиясида сайланадиган мандат комиссиясига топширилиши лозим. Шунингдек, сайлов натижаларини аниқлаш, сайловчилар овозини умумлаштириш, Олий Мажлис депутатлари рўйхатини тузиш ва эълон қилиш каби юмушлар ҳам Марказий сайлов комиссияси зиммасидадир. Шундай экан, биз уларнинг келгуси фаолиятларига ҳам муваффақиятлар тилаймиз.

Ғ. ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Халқ сўзи» мухбирлари хабар қиладилар

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

25 декабрь куни пойтахтимиз кўчалари эрталабданоқ одамлар билан гавжум бўлди. Ҳаво совуқлигига қарамай тошкентликлар республикамизда илк бор ўтаётган демократик сайловларда иштирок этиш, муносиб номзодлар учун овоз бериш мақсадида сайлов участкалари томон оқиб кела бошлашди.

Биз 9-Миробод сайлов округига келганимизда туш маҳали эди. Сайлов комиссияси аъзоларининг қўли-қўлига тегмайди. Ҳали у участкадан ҳали бу участкадан сайловнинг бориши тўғрисида ахборотлар келиб турибди.

-- Бу галги сайловлар демократик, кўппартиявийлик асосида ўтаётганлиги билан ҳам тарихимизда қолиши шубҳасиздир, -- дейди округ сайлов комиссиясининг раиси Ҳайрулла Акбаров -- Округимизда 30 та сайлов участкаси бўлиб, уларнинг барчасида сайловнинг уюшқоқлик билан ўтиши учун пухта тайёргарлик кўрилди. Куннинг ярмига қадар, округимиз бўйича мавжуд 38785 сайловчининг ярми овоз берди.

«Ўзбекистон Темир йўллари» Давлат акционерлик компанияси маданият саройида ушбу округнинг 165-сайлов участкаси жойлашган. Маданият саройи одамлар билан гавжум. Санъаткорлар дилрабо куй-қўшиқлар ижро этишмоқда. Савдо ярмаркалари ташкил қилинган. Сайловчилар навбат билан ўзлари танлаган номзодга овоз беришмоқда.

Биз айрим сайловчиларнинг ушбу тадбир ҳақидаги таассуротлари билан қизиқдик.

А. Х. КОРОЛЁВА, пенсионер: республикамиздаги барқарорлик ҳамда миллатлараро тотувликни мамнуният билан таъкидлашни истардим. Зеро, айни пайтда бундан-да қадрли ҳамда муқаддасроқ нарса йўқ. Ўтаётган сайловлар натижасида таркиб топадиган парламент мамлакатимиз тараққиёти ва тинчлигини таъминлашга хизмат қилиши, шубҳасиздир.

Ф. Г. ПИТЕГОРСКИЙ, пенсионер: ҳаётим давомида кўплаб сайловларнинг гувоҳи бўлганман. Илгари сайловчиларнинг фуқаролик ҳақ-ҳуқуқлари «Сен унга эмас, фалончига овоз берасан», деб очиқдан -очиқ топталарди. Бу гал эса эркинсан, хоҳлаган, танлаган кишингга овоз беришинг мумкин.

АНДИЖОН

Виждон амри -- энг олий ҳакам. Андижонликлар эрта тонгданоқ кўнгилларида ана шундай туйғулар билан сайлов участкаларига йўл олдилар. Улардаги кўтаринкилик, қатъиятлилик, мустақил мамлакатимизда илк бор ўтказилаётган тенглик асосидаги демократик сайловларга ўзгача руҳ бахш этди.

Ҳар бир сайлов участкаси ҳақиқий байрам тусини олди. Карнай-сурнай садолари дилларга завқ бағишлади. Охунбобоев номли вилоят мусиқали драма, А. Бакиров номли болалар ва ёшлар театрлари, Т. Жалилов номли санъат билим юрти, Андижон вилоят филармонияси ҳамда Феруз маданий маркази, шунингдек, жойлардаги халқ дасталари мароқли концерт намойиш этди. Савдо ходимлари, ишбилармонлар савдо кўргазмаси уюштиришди.

Биз Избоскан туманидаги 18-Шерматобод сайлов участкасида бўлдик. Қишлоқ оқсоқоли меҳнат ва уруш фахрийси Набижон бобо Меҳмонов номзодлар учун овоз беришни бошлаб берди. Шундан сўнг илк бор сайловларда қатнашаётган Нортожи Султонова, Хусанбой Ҳожиев сайлов кабиналари томон йўл олишди.

Очиғини айтиш керак, андижонликлар фуқаралик бурчларини адо этишда уюшқоқлик ҳамда ҳамжиҳатлик кўрсатишди. Вилоятда Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 22 та ҳамда халқ депутатлари вилоят Кенгашига сайлов ўтказувчи округлардаги сайловчиларнинг аксарияти тушгача муносиб номзодлар учун овоз бериб бўлдилар.

БУХОРО

Вилоятда сайловлар ниҳоятда уюшқоқлик билан ўтди. Пухта ҳозирлик кўрилгани сабабли кун ярмигача деярли барча участкаларда аксарият сайловчилар ўз ҳуқуқларидан фойдаланиб, муносиб номзодларга овоз бериб бўлдилар. Улар демократик сайловларда иштирок этар эканлар, бу сиёсий тадбир тенг ҳуқуқлилик асосида ўтаётганлигидан, умуминсоний қадриятларга амал қилинаётганидан мамнунликларини изҳор этдилар.

58-Жондор сайлов округининг 179-сайлов участкасида ҳам барча шароитлар муҳайё этилгани, янги сайлов тизими билан таништириш, унинг моҳиятини очиб беришга катта эътибор қаратилгани боис, овоз беришда сайловчилар фаоллик кўрсатдилар.

Шу куни сайлов участкаларида савдо ярмаркалари ташкил этилиб, санъаткорлар ижросида концерт дастурлари намойиш этилди.

ЖИЗЗАХ

Жиззах шаҳридаги 16-«Сайл жойи» сайлов участкасига ўзларининг муносиб номзодлари учун овоз беришга биринчилардан бўлиб шу маҳалланинг оқсоқоллари ташриф буюришди. Ёшлари 80-85 ни қоралаган Воҳид бобо Ғофуров ва Рашид бобо Муқимовларнинг бу йилги сайловга муносабатлари самимий ҳаракатларидан яққол сезилиб турарди.

Мазкур сайлов участкаси жойлашган Абу Райҳон Беруний номидаги Жиззах шаҳар иқтидорли болалар гимназияси жамоаси сайловларни юксак савияда ўтказиш учун барча чора-тадбирларни кўрганлиги яққол сезилиб турарди. Участкага овоз бериш учун келган сайловчилар ҳисоб-китоб қилиб борилияпти. Соат 10.00. Компьютерга назар ташлаймиз. Рўйхатга олинган 1539 сайловчидан 810 нафари овоз бериб бўлганлигини кўрсатиб турарди.

Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика институтида жойлашган 19-Ўзбекистон сайлов участкасига оқиб келаётган сайловчиларнинг чеҳрасида ҳам байрамона кайфият ҳукмрон эди. Биз бу ерда бўлганимизда соат 11 бўлмасданоқ рўйхатга олинган 2050 сайловчидан 55 фоизи овоз бериб бўлганлигининг шоҳиди бўлдик. Ана шу сайловчиларнинг 200 нафари илк маротаба овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган ёшлар экан.

-- Бу йилги сайловларнинг моҳияти ҳар бир сайловчига аён. Бу ҳақда номзодларнинг сайловолди учрашувларида батафсил гапирган эдик, -- дейди Ўзбекистон Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи 70-Бахмал округ сайлов комиссияси раиси Хўжаахмад Жамоатов. -- Бугун биз ана шу учрашувларнинг натижасини кўриб турибмиз. Округимиз сайлов участкалари томонидан рўйхатга олинган 39093 сайловчининг 38981 нафари ёки жами сайловчиларнинг 99,8 фоизи ўзларининг муносиб номзодлари учун овоз беришди.

НАВОИЙ

Биз муқобил, барча ҳуқуқий меъёрларга тўла амал қилинадиган чинакам демократик сайловлар моҳиятини тушуна бошладик. Кун ярим бўлмасданоқ вилоят ҳокимлигидаги штабга хабар қилишди: бир қатор туманларда аксарият сайловчилар овоз бериб бўлдилар.

Навоий шаҳридаги 18-мактаб биносида жойлашган 15/76-сайлов участкасида овоз берувчилар учун ҳамма шарт-шароитлар муҳайё.

-- Эрталаб соат еттидан бери сайловчиларнинг кети узилмаяпти, -- дейди участка сайлов комиссияси раиси Галина Малегина. -- Ўз номзодларини кўрсатган партиялар ва маҳаллий ҳокимият органларидан кузатувчилар ташриф буюришган. Сайловлар уюшқоқлик билан ўтаяпти.

10-мактабдаги сайлов участкаси ҳам сайловчилар билан жуда гавжум. Қўлида бюллетен тутган фуқаролар ёпиқ хоналар олдида навбат кутишаяпти. Демак, сайловчилар бу хоналарга илгаридек, бир зумга эмас, балки, пухта ўйлаб кўриб, энг муносиб номзодни танлаш мақсадида кирмоқдалар.

НАМАНГАН

Вилоят аҳли бугун эрта уйғонди. Тонг ёришмасдан кўчалар одамлар билан гавжум бўлди. Ҳамма республикамизда биринчи марта демократия асосида ўтаётган сайловда иштирок этиш, мустақил Ватан олдидаги фуқаролик бурчини адо этиш учун сайлов участкалари томон кела бошлади. Таниш-билишлар хушкайфият билан саломлашиб, бирбирларини республикамиз халқи ҳаётидаги тарихий кун билан самимий табриклашмоқда.

74-сайлов участкаси байрамона безатилган. Бу ерга сайловчилар 88-Сардоба сайлов округидан республика Олий Мажлисига, 24-Амир Темур ва 9-Ишчи сайлов участкаларидан эса вилоят ва шаҳар кенгаши депутатлигига номзодларга овоз бериш учун келишмоқда. Бу ерда савдо ярмаркалари ташкил этилган. Шунингдек, сайловчиларга умумий овқатланиш шахобчалари ходимлари бажонидил хизмат кўрсатишаяпти.

Биз айрим сайловчилардан бугунги сайлов ҳақидаги таассуротларини сўрадик.

Исматулла АБДУЛЛАЕВ, республика аҳамиятига молик пенсионер:

-- Мен кўп сайловларни кўрганман. Илгари бир номзодга овоз берилarди. Минг шукрки, мустақиллик туфайли биринчи маротаба адолатли сайлов бўлмоқда. Хамма жойда 2-3 нафардан номзод кўрсатилган. Халқ ўзига муносибини танлаб олади.

Назира АСҚАРОВА, Маъмура УМАРОВА, биринчи маротаба овоз бераётган сайловчилар:

-- Мустақил республикамизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида ўз овозимиз билан қатнашаётганимиздан бахтиёримиз. Мана шундай маъсулиятли, тарихий аҳамиятга эга бўлган сайловда қатнашиш бизнинг ҳам зиммамизга катта маъсулият юклайди.

Вилоятнинг барча сайлов участкаларида депутатликка номзодларга овоз бериш мана шундай кўтаринки руҳда ўтди. Сайловнинг сиёсий аҳамияти, республикамиз ҳаётида тутган ўрни фуқароларга тўла тушунтирилгани муҳим роль ўйнади.

Суратда: Бетоб бўлиб ётган оқтошлик биби Форила Гимазиддинованинг уйига сайлов участкасидан вакиллар келиб унга ўз ҳуқуқидан фойдаланиш имкониятини яратдилар.

Т. НОРҚУЛОВ олган сурат.

САМАРҚАНД

Пахтачи тумани аҳолисини эрта тонгда карнай-сурнай садолари уйғотди. Чилланинг дастлабки куни, совуқ забтига олаётганига қарамай кўпчиликнинг чеҳрасида хушнудлик. Улар ўз фуқаролик бурчларини, Ватан истиқболи учун масъулиятларини тўғри англаган ҳолда 120-Пахтачи сайлов округи ва жойлардаги участкалари сари ошиқишади.

Сайлов участкалари байрамона дид билан безатилган. Комиссия аъзолари ҳар бир кишининг ҳурматини жойига қўйиб, ширин сўз билан қарши олишаяпти. Фамилияларини топиб уларнинг қўлига сайлов бюллетенларини бериш, кабина олдигача кузатиб қўйишгача бўлган жараённи аниқ, пухта, ўйлаб ташкил қилишган.

Сайлов округи жойлашган бино олди, айниқса ҳар доимгидан гавжум. Бу ерда савдо ташкилотлари томонидан сотувга чиқарилган озиқ-овқат ва саноат моллари киши кўзини қувонтиради. Сотувчиларнинг чаққон ҳаракати, ширин суханидан ҳамма ҳурсанд.

-- Бошқа мамлакатлардаги парламентларнинг шаклланиши ва самарали фаолият кўрсатишига назар ташлайдиган бўлсак, -- дейди ўқитувчи Толиб Қодиров, -- кўппартиялик асосида ўтказилган сайлов демократиянинг энг мақбул йўли эканлигини кўрамиз. Жадал ривожланиш, юксак тараққиёт, фуқаролар ҳамжиҳатлиги ва фаровонлиги сари бораётган мустақил Ўзбекистон учун бундай сайловлар ғоятда муҳимдир.

Биз Ўзбекистон Олий Мажлисига депутатликка номзодлар билан учрашувларда халқ депутатлари Самарқанд вилоят кенгашидан номзод -- Пахтачи тумани, Қурбон Ражабов номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Абдуназар Абдуалимов, Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан номзод -- Пахтачи тумани «Булоқ» кичик корхонаси директори Ибодулла Қозоқов билан бўлган учрашувларда улар ҳақида маълумотларга эга бўлдик, номзодларнинг билими, салоҳиятини ўргандик. Бугун эса ўзимизга ёққани учун овоз бердик.

СИРДАРЁ

Вилоятда Олий Мажлис, вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига ўтказилган сайловлар юқори савияда кўтаринки руҳда ўтди. Ҳамма сайлов участкаларида эрта тонгдан янграган карнай-сурнай садолари сайловчиларни овоз беришга чорлади. Савдо ташкилотлари ходимлари ҳаво совуқ бўлишига қарамай эрталабдан сайловчилар хизматида бўлишди. Шу куни сайлов участкалари ҳудудида халқ истеъмол моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари, уй-жиҳоз буюмлари савдоси уюштирилди. Шаҳарлар ва туманлар марказларида 22 декабрдан бошлаб фаолият кўрсатаётган савдо ярмаркалари сайлов куни янада гавжум бўлди. Маданият ходимлари сайловларга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича белгиланган тадбирларига мувофиқ жойларда аҳолига маданий хизмат кўрсатишди. Сайлов арафасида Гулистон, Янгиер шаҳарлари ва бир қатор туманларда мамлакатимиз пойтахтидан келган таниқли санъаткорлар байрам концерти намойиш этди.

Вилоятда шу куни Олий Мажлисга 7 округдан, вилоят кенгашига 250 округдан, туман ва шаҳар кенгашларига 360 округдан депутатлар сайланди.

Гулистон шаҳридаги 7-қурилиш биносида жойлашган сайлов участкаси ташкилотчилари мазкур тадбирга пухта ҳозирлик кўрганлигини намойиш қилдилар. Сайловчиларни рўйхатга олувчилар учун иссиқ ва ёруғ хоналар ажратилган. Сайловчилар бюллетен олгунга қадар узоқ навбат кутиб қолишмади. Бюллетенлар қатъий тартиб асосида сайловчилар ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатларини кўрсатганларидан ҳамда сайловчилар рўйхатига имзо чекканларидан кейин берилди.

-- Мен сайловларда аввал ҳам иштирок этганман, -- дейди «Маҳалла» ҳайрия жамғармасининг вилоят бўлими раиси Холмирза Шакаров, -- аммо бу сайлов илгариларига ўхшамаслигини сайловчиларнинг юз-кўзларидан ҳам билиб олиш қийин эмас. Чунки бу мустақилликни қўлга киритганимиздан кейинги биринчи сайловдир. Шунинг учун ҳам у фуқароларимизда катта масъулият уйғотмоқда. Шахсан мен тинчлик, осойишталик ҳамда халқимиз бой-бадавлат бўлиши учун овоз бердим.

СУРХОНДАРЁ

Олий Мажлис ва халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига номзодлар кўрсатиш, уларни рўйхатга олиш ва сайловларга тайёргарлик кўришда кўппартиявийлик ва демократия принципларига тўла амал қилинганлиги вилоятдаги барча сайлов участкаларида овоз бериш кўтаринки руҳда, тартибли ва уюшқоқлик билан ўтишини таъминлади. Барча округ сайлов комиссиялари Халқ демократик партияси, «Ватан тараққиёти» партияси ва ҳокимликлардан кўрсатилган номзодларнинг сайловолди учрашувларининг тенг асосларда ўтишига алоҳида эътибор берди. Ҳамма ишончли вакилларга ўз номзодлари ҳақида сайловчиларга кенг маълумот беришлари учун барча имкониятлар яратилди.

Сайловолди жараёнидаги ишлар ҳар томонлама пухта ташкил этилгани туфайли сайловчилар 25 декабрга қадар қатъий қарорга келдилар. Натижада сайловчиларнинг асосий қисми куннинг биринчи ярмидаёқ овоз бериб бўлдилар. Айниқса, 148-Денов сайлов округи ҳудудидаги сайлов участкаларида бу сиёсий тадбирга пухта ҳозирлик кўрилганлиги яққол сезилди.

-- Округимиз тасарруфидаги 32 та участкада тайёргарлик ишлари сайловлар тўғрисидаги қонун асосида ташкил этилди, -- дейди 148-Денов округ сайлов комиссияси раиси Нормурод Усмонов. -- Шу боис ҳамма участкалар эрта тонгданоқ сайловчилар билан гавжум бўлди. Улар ўзларининг демократик ҳуқуқларидан фойдаланиб, энг салоҳиятли номзодларга овоз берганларига шубҳа йўқ.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Мустақил Республикамиз яна бир унутилмас тарихий воқеанинг гувоҳи бўлди. Биринчи марта кўппартиявийлик ва ошкоралик руҳида Олий Мажлис ва халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига сайловлар ўтказилди. Халқимиз ўзи муносиб деб топган, ишонган номзодларигагина овоз берди.

Республикамизнинг бача вилоятларида бўлгани каби Тошкент вилоятида ҳам сайловлар чинакам байрам кайфиятида ўтди.

-- Сайлов кампаниясига пухта ҳозирлик кўрилгани ўз самарасини берди, -- дейди 168-Зангиота округ сайлов комиссияси раиси Карима Абдуллаева. -- Округимиз бўйича 44 минг 342 сайловчи рўйхатга олинган. Кун ярмигача уларнинг деярли ҳаммаси овоз бериб бўлди. Сайлов участкаларида сайловчиларга барча шарт-шароитлар муҳайё. Бу сайловнинг уюшқоқлик билан ўтишига кенг имконият яратди.

Биз 14-мактаб биносига жойлашган 168-сайлов округининг 1-сайлов участкасида бўлганимизда сайловчиларнинг кайфиятидаги кўтаринкилик-жўшқинликнинг гувоҳи бўлдик.

Сайлов участкасида 107 нафар ёш илк бор овоз бериш ҳуқуқидан фойдаландилар. Бу галги сайловларнинг қоидалари, сайловчиларнинг ҳуқуқ ва бурчлари пухта тушунтирилганлиги боис сайлов участкасида рўйхатга олинган 2116 нафар сайловчининг деярли ҳаммаси тадбирда фаол қатнашди.

ФАРҒОНА

Баҳриддин Нурматов учун бу галги сайловлар чинакамига қўш байрам бўлди. Сайлов арафасида нафақат Турвот қишлоғи фуқаролари, балки бутун тошлоқликлар отанинг бир асрлик муборак таваллуд тўйи билан қутладилар. Отахон 100 ёшни яшаб қўйганига қарамай, ўткир нигоҳ, дадил қадамлар билан сайлов участкасига кириб келди. У билан бирга ўндан ортиқ фарзанд ва набиралари ҳам овоз беришди.

-- Сайлов шарофати туфайли ўн йилдан бери пайсалга солиниб келинаётган мактабимиз биноси қурилиши жонланиб кетди,-- дейди 11-Янгийўл сайлов участкаси раиси, участка жойлашган мактаб директори Ўғилхон Усмонова.-- Қувасой шаҳри ҳокимияти бу борада тошлоқликларга амалий ёрдам берди.

Мазкур участка тумандаги энг намунали сайлов участкаларидан ҳисобланади. Туман бўйича кўргазмали семинар-кенгаш ҳам айнан шу ерда ўтказилган эди.

Тушга қадар шу мавзедаги сайловчиларимизнинг аксарияти овоз бериб бўлди. Айниқса, бу галги сайлов Иродахон Аҳмадалиева учун чинакам байрам бўлди. У 18 ёшга тўлган куни дугоналари Мақсудахон Раҳимбекова, Юлдузхон Кўчқоровалар билан бирга фуқаролик бурчларини адо этди. Улар билан ёнма-ён 90 ёшни ҳатлаб ўтган Қундуз биби Маткаримова, Турсунбой Деҳқонов, ўндан ортиқ фарзандлар тарбиялаб вояга етказган мўътабар онахонлар -- Ҳадичахон Сиддиқова, Ҳафизахон Раҳмоновалар ҳам овоз беришди.

Бутун Фарғона вилоятидаги 750 та сайлов участкасидан қатнашиши кўзда тутилган 1 миллион 250 минг сайловчининг аксарият қисми тушга қадар овоз бериб бўлишди.

ХОРАЗМ

Роппа-роса уч ой давом этган сайловолди жараёни воҳа, шаҳар ва қишлоқларида фуқароларнинг аҳиллиги, ҳамжиҳатлиги ва ўзаро ҳамкорлигини намойиш этди. Минглаб кишилар қалбидаги байрамона кайфият сайлов куни янада яққол намоён бўлди.

-- Ўзбекистон заминида туғилиб ўсдик, турмуш аччиқ-чучигини ҳам маҳаллий аҳоли билан биргаликда баҳам кўраяпмиз,-- дейишди мамнуният билан Хонқа туманидаги 240-Ал-Хоразмий сайлов участкасида фуқаролик бурчини адо этган Татьяна Хегай ва Зинаида Меликова.-- Биз сайлаётган ноиблар сайловчилар ишончини оқлашига аминмиз. Негаки, бу гал халқимиз уларни танлаб сайлаш имконига эга бўлдилар.

-- Сайловларнинг янгича тартиб-қоидалари, фуқароларнинг ҳуқуқ, бурч ва мажбуриятлари ҳамма жойда кенг тушунтирилгани, номзодларнинг ҳаёти ва меҳнат фаолияти билан чуқур танишиш имконияти яратилгани туфайли рўйхатга олинган 1800 сайловчининг кўпи чошгоҳ пайтига қолмаёқ овоз бериш учун ташриф буюрди,-- деди, участка сайлов комиссияси раиси Абдулла Олимов.

Овоз беришнинг боришини кузатаётган халқ депутатлари маҳаллий ҳокимият ва сиёсий партияларнинг вакиллари ҳам сайловларнинг боришидан қаноат ҳосил қилишаётганлигини таъкидлашди.

...Урганч шаҳридаги 27-Истиқлол сайлов участкасига овоз беришнинг айни авж палласида кириб бордик. Комиссия раиси Отаназар Юсупов овоз беришнинг дастлабки икки соати якунлари хусусида телефон орқали шаҳар сайлов комиссиясига ахборот берарди:

-- 2100 сайловчининг ярмидан кўпи овоз берди. Участкага келолмайдиган хаста ва ногиронлар ҳузурига жўнатилган машина ва кузатувчи ҳам ҳозиргина қайтиб келди.

Сайловчилардан нафақахўр Раҳима Эшжонова, профессор Отаназар Мадраҳимов, оддий ишчи Юсуфбой Отажоновларни суҳбатга тортамиз:

-- Олдинлари бўлганидек, кўр-кўрона эмас, таниб, танлаб ва тан олиб овоз бердик. Энг муносиб кишиларни номзодликка кўрсатгандик. Энди бўлса муносибларнинг муносиби учун овоз бердик. Республикада қарор топаётган демократик турмуш тамойилларидан беҳад мамнунмиз,-- дейишди улар якдиллик билан.

...Бизнинг бу ҳикоямиз Хоразм диёрида ўтган умумхалқ сайловларидан айрим лавҳалар, холос. Шу куни вилоят бўйича мавжуд 330 та сайлов участкасининг барчасида байрамона файз, фаоллик ва кўтаринкилик руҳи ҳукм сурди. Воҳа аҳли жами 446 ноиблик ўрни учун муқобиллик асосида баҳслашган 1004 нафар номзод -- халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари ва сиёсий партияларнинг вакилларини ёқлаб овоз берди.

ҚАШҚАДАРЁ

Вилоят маркази -- Қарши шаҳри аҳолиси Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга бўлаётган сайловларни мамнуният билан қаршиладилар. Эрталаб симоб устуни 10 даража совуқни кўрсатиб турган бўлишига қарамай, шаҳарликлар ўз фуқаролик бурчларини адо этиш учун сайлов участкаларига йўл олдилар. Тонгданоқ участкаларга элтувчи йўллар гавжум эди. Айниқса, Темирйўлчилар маданият саройи, «Эскианҳор» қурилиш бошқармаси, ёғ-экстракция заводи клубларида овоз бериш фаоллик билан бошланди. 10-ўрта мактаб биносида ташкил этилган сайлов участкасида рўйхатга олинган 2226 сайловчининг аксари кундуз соат 11 гача овоз беришда иштирок этдилар. Участка сайлов комиссиясининг раиси Малоҳат Хўжамованинг таъкидлашича тушунтириш ишлари изчил олиб борилганлиги овоз бериш уюшқоқлик билан ўтишига ёрдам берди.

-- Зиёлиларимизнинг сайловолди ташвиқотини намунали ўтказганликлари туфайли аҳоли бугунги кампаниянинг моҳиятини тўла англаб олган бўлса,-- деди Қарши шаҳар ҳокими М. Маҳмудов.-- Савдо, маданий-маиший хизмат кўрсатиш ташкилотлари унга байрамона тус бердилар.

Қашқадарёликлар республика Олий Мажлиси, вилоят, туман ва шаҳар кенгашлари депутатлигига номзодлар кўрсатилган юртимизнинг муносиб вакиллари учун овоз бердилар. Сайлов уюшқоқлик билан ўтди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

Қорақалпоғистонликлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ҳамда халқ депутатлари шаҳар ва туман кенгашларига ўтказилган бу галги сайловларда кўтаринки руҳда, уюшқоқлик билан қатнашдилар. Шу кун тушликка қадар сайловчиларнинг аксарият қисми ўзлари танлаган энг муносиб номзодлар -- халқимизнинг асл фарзандларига овоз бериб бўлгани айни шундан далолатдир.

Эрталаб соат 6.30. Биз Хўжайли шаҳридаги 13-сайлов участкасидамиз. Бу ерда сайловчиларга яратилган барча шарт-шароитлар шундоққина кўзга ташланиб турибди: яширин овоз бериш кабиналари, сайлов бюллетенлари ташланадиган қутилар аллақачон ҳозирлаб қўйилган. Участка сайлов комиссиясининг аъзолари белгиланган жойларида ўтириб, сайловчиларни кутишаяпти. Савдо ва умумий овқатланиш корхонаси ходимлари эса самовар қайнатиш, нонушта тайёрлаш ва савдога қўйиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари саноат молларини пештахталарга жойлаш билан банд.

Орадан ярим соат ўтар-ўтмас, сайловчилар гуруҳ-гуруҳ бўлиб бинога кириб кела бошладилар. Улар участка сайлов комиссияси аъзоларига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни кўрсатиб, рўйхатга имзо қўйгач, сайлов бюллетенларини олиб, яширин овоз бериш хонасига йўл олдилар. Кейин эса улар сайлов бюллетенларини бирин-кетин қутига ташлашга ўтди.

Республиканинг бошқа сайлов округлари ва участкаларида ҳам бу йилги сайловлар ҳақиқий байрамга айланди, сайловчилар ўз фуқаролик бурчларини сидқидилдан адо этиб, барча ноибларга республикамизда амалга оширилаётган туб иқтисодийислоҳотларни жадаллаштиришга, халқимизнинг фаровон ҳаёт кечиришини, юртимизда тинчлик ва осойишталик барқарор бўлишини таъминлашга хизмат қиладиган мукаммал қонунлар ва қарорлар яратилишида қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишларини истаб қолдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 1994 ЙИЛ 23 ДЕКАБРДАГИ ФАРМОНИГА 1-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАСПОРТ ТИЗИМИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

(Боши 1-бетда).

III. ҚАЙД ЭТИШ, РЎЙХАТГА ОЛИШ ВА РЎЙХАТДАН ЧИҚАРИШ

26. Фуқаролар доимий истиқомат жойида ёки вақтинча истиқомат жойида қайд этилади (рўйхатга олинади).

Қайд этиш (рўйхатга олиш):

-- паспортга эга бўлган фуқароларни -- паспорти бўйича;

-- 16 ёшга тўлмаган, ота-онасидан (васийлардан) алоҳида яшайдиган болаларни -- туғилиш гувоҳномаси бўйича;

-- казармалардан, кемалардан ташқарида яшовчи ҳарбий хизматчиларни -- ҳарбий қисмлар ва ҳарбий муассасалар томонидан берилган маълумотномалар бўйича;

-- хорижда доимий яшайдиган, вақтинча ва доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикасига келган хорижий фуқаролар ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларни -- хорижий паспортлари ёки Ўзбекистон Республикасида яшаш учун берилган гувоҳномалари бўйича амалга оширилади.

16 ёшга тўлмаган, ота-оналари (васийлари) билан бирга яшайдиган болалар улар ҳақидаги маълумотларни ота-онадан бирининг (васийнинг) тегишли ҳужжатига киритиш билан қайд этилади.

Бир жойдан иккинчи жойга олти ойдан кўп муддат ва вақтинча яшаш учун келган фуқаролар вақтинча қайд этилади, олти ойгача муддатга келганлар эса, паспортига белги қўйилмаган ҳолда белгиланган тартибда рўйхатга олинади.

27. МДҲнинг бошқа давлатларидан келган фуқаролар умумий асосда қайд этилади.

28. Хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар қонунда белгиланган тартибда қайд этилади (рўйхатга олинади).

29. Истиқомат жойини ўзгартираётган, шунингдек олти ойдан ортиқ муддат вақтинча яшаш учун бошқа жойга таътилга, дала ҳовлига, дам олиш ёки даволаниш учун кетаётган (хизмат сафарига кетаётганлардан ташқари) фуқаролар жўнаб кетишдан олдин истиқомат жойидаги рўйхатдан чиқишлари шарт.

30. Шаҳарларда, туманларда, шаҳарчаларда, шунингдек чегара зонасида жойлашган қишлоқларда фуқароларни қайд этиш (рўйхатга олиш) ва рўйхатдан чиқариш билан ички ишлар органлари, қишлоқ жойларида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари шуғулланади.

31. Қайд эттириш (рўйхатдан ўтиш) учун фуқаролар:

-- белгиланган шаклдаги ариза;

-- паспорт ёки ушбу Низомнинг 26-бандида кўзда тутилган ҳужжатлардан бирини;

-- ҳарбий ҳисобга олиш ҳужжатларини тақдим этади.

Чегара зонасида жойлашган аҳоли пунктларида қайд эттириш ёки рўйхатдан ўтиш учун истиқомат жойидаги ички ишлар органидан чегара зонасига бориш учун белгиланган тартибга мувофиқ олинган шу зонага боришга ижозатнома ҳам тақдим этилади.

32. Қайд этиладиган (рўйхатга олинадиган) фуқаролар етиб келган кундан бошлаб уч кун муддатда паспорт ишларини юритишга ваколатли шахсларга қайд этиш (рўйхатга олиш) ҳужжатларини тақдим этишлари шарт. Рўйхатдан чиқиш учун ҳужжатлар рўйхатдан чиқадиган жойдаги шундай шахсларга топширилади.

Фуқаролардан олинган ҳужжатлар уч кун ичида қайд этиш (рўйхатга олиш) ва рўйхатдан чиқариш билан шуғулланувчи органга топширилиши зарур.

33. Шаҳарларда, шаҳарчаларда, қишлоқ жойларида уй-жой майдони қанчалигидан қатъи назар, қуйидагилар қайд этилади:

-- эр-хотин бир-бирининг уй-жой майдонига;

-- балоғатга етмаганлар ва васийликдаги шахслар -- ота-она ва васийларнинг уй-жой майдонига;

-- оила қурмаган ёки никоҳдан ўтмасдан туриб балоғатга етмаган фарзандлари бўлган катта ёшдаги фарзандлар -- ота-оналарининг уй-жой майдонига;

-- ота-оналар -- фарзандларининг уй-жой майдонига;

-- балоғатга етмаган, ота-онаси бўлмаган туғишган ака-укалар, опа-сингиллар, шунингдек меҳнатга лаёқатсиз туғишган ака-укалар, опа-сингиллар, агар уларнинг ўз оилалари бўлмаса, ёшидан қатъи назар -- акаси, укаси, опаси, синглисининг уй-жой майдонига;

-- илгари мазкур аҳоли пунктида яшаган, меҳнат шартномаси билан ишлаш ёки вазифа тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланиш учун вақтинча бошқа жойга кетган шахслар, шунингдек амалдаги қонунчиликка мувофиқ вақтинча бошқа жойга кетганда уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқи сақланиб қоладиган фуқаролар -- олдинги истиқомат жойига ёки қариндошларининг уй-жой майдонига;

-- озодликдан маҳрум этиш тарзидаги жазони ўташдан ёки қамоқдан озод қилинган шахслар -- олдинги истиқомат жойига, ҳукм чиққунга қадар яшаб турган жойидаги ўз оила аъзоларининг, қариндошлари ёки бошқа шахсларнинг уй-жой майдонига;

-- муддатли хизмат туғаганидан сўнг Қуролли Кучлар сафидан бўшатилган ҳарбий хизматчилар, агар улар ҳарбий хизматга ушбу аҳоли пунктидан чақирилган бўлса -- олдинги истиқомат жойига, ёки ота-онаси, ёхуд бошқа қариндошларининг уй-жой майдонига;

-- зобитлар сафидан захирага ёки истеъфога чиққан шахслар, прапорщиклар, мичманлар ва Қуролли Кучларнинг, ички қўшинлар ва миллий хавфсизлик хизматининг муддатга қўшимча хизмат қилаётган ҳарбий хизматчилари, Ички ишлар вазирлигининг бошлиқлар оддий ходимлари сафида бўлган шахслар (оила аъзолари билан) -- заҳирага ёки истеъфога чиққанларнинг ота-онаси ёки рафиқаси, ёхуд белгиланган тартибда уй-жой олгунга қадар -- бошқа шахсларнинг уй-жой майдонига;

-- Ҳақиқий ҳарбий хизматда муддатга қўшимча хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчилар, Қуролли Кучларнинг, миллий хавфсизлик хизмати органларининг, чегара қўшинлари ва ички қўшинларнинг прапорщиклари, мичманлари ва зобитлари, Ички ишлар вазирлигининг бошлиқлар сафига кирувчи шахслар (оила аъзолари билан) -- белгиланган тартибда уй-жой олгунга қадар бошқа шахслар ёки ҳарбий қисмнинг уй-жой майдонига ёки ҳарбий қисм, ҳарбий ўқув юрти, ёхуд Мудофаа вазирлигининг, Миллий хавфсизлик ва Ички ишлар вазирлигининг ўзга ташкилотлари жойлашган ерга;

-- зобитлар сафидаги шахсларнинг, прапорщикларнинг, мичманларнинг, муддатга қўшимча хизмат қилаётган ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари -- ҳарбий хизматчи янги хизмат жойида уй-жой олгунига қадар -- ҳарбий хизматчиларнинг ёки турмуш ўртоғининг қариндошлари, ёхуд бошқа фуқароларнинг уй-жойига;

-- ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари, талабалар, аспирантлар, докторантлар, белгиланган тартибда олий ёки ўрта махсус ўқув юрти қаторига киритилган ўқув юртларининг адъюнктлари, ординаторлари, илмий тажриба оширишга келган шахслар, ходимларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ёки малака ошириш курсларининг тингловчилари, шунингдек уларнинг оила аъзолари -- ўқиш даврида ўқув юртларининг, идораларнинг, қариндошлари ва бошқа шахсларнинг уй-жой майдонига;

-- фаолияти доимий ҳаракат билан боғлиқ шахслар (кема экипажларининг аъзолари, геология-қидирув партиялари, экспедициялар ходимлари ва шу кабилар) -- иш вақтида тегишли кемачилик, бошқарма, геология-қидирув партиялари, экспедициялари асосий базаларининг, ишга тушириш-созлаш ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар жойлашган манзилга;

-- ҳокимликларга, шунингдек ички ишлар органларига асос мавжуд бўлган тақдирда мазкур Низомда кўзда тутилган ҳолларда ҳам фуқароларнинг ички ишлар органларида қайд этилишига рухсат қилиш ҳуқуқи берилади.

34. Қайд этиш ва рўйхатдан чиқариш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилаган миқдорда ҳақ олинади.

35. Чегара зонасида Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва бошқа шахсларнинг истиқомат жойининг танлашида чеклашлар қўйилади. Ушбу бандда белгиланган чеклаш амал қиладиган жойларда қайд этиш (рўйхатга олиш) рухсат берилмаган шахслар бу ерларда жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга ишга олиниши мумкин эмас. Фуқароларнинг мазкур жойларда вақтинча бўлиши тартибини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгилайди.

Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ республиканинг айрим жойларида фуқароларнинг саломатлиги ва хавфсизлигини (табиий офатлардан, эпидемиялардан, катта авариялар, фалокатлар, оммавий тартибсизликлар ва шу кабилардан) сақлаш мақсадида бу жойларда фуқароларнинг бўлиши вақтинча чеклаб қўйилиши мумкин.

36. Хусусийлаштирилган уй-жой ва хусусий мулк тарзида ўзига тегишли уй эгалари ўз оила аъзоларини, Ўзбекистон Республикаси фуқароларини, хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни ўзига қарашли уй-жойда яшашни қайд эттиришга ҳақлидирлар.

37. Суднинг фуқарони яшаб турган уйидан кўчириб юбориш ёки бундай иморатдан фойдаланиш ҳуқуқи ўз кучини йўқотган ҳақидаги ажрими қонуний кучга кириши муносабати билан фуқаронинг яшаш жойига қайд этилиши бекор қилиниши лозим.

Фуқаролар ҳақиқатга тўғри келмайдиган маълумотларни тақдим этган ва шу маълумотлар қайд этишга (рўйхатга олишга) асос бўлган тақдирда, мансабдор шахслар қайд этиш (рўйхатга олиш) масаласини ҳал қилиш чоғида ғайриқонуний ҳаракат қилганда ва қайд этиш (рўйхатга олиш) тартиби ва шартлари бузилган бошқа ҳолларда уларнинг уй-жойга қайд этилгани (рўйхатга олингани) ҳолати бекор қилиниши мумкин.

38. Машғулоти тури доимий ҳаракатда бўлиш билан боғлиқ шахслар (экипажлар, кемалар аъзолари, геология-қидирув партияларининг ходимлари ва шу кабилар) ташкилот жойлашган манзилда қайд қилинади (рўйхатга олинади) ва чиқарилади.

39. Озодликдан маҳрум этишга ёки қамоқ жазосига ҳукм қилинганлар шу шахслар хусусида чиқарилган ҳукм қонуний кучга кирганидан сўнг қайд (рўйхат)дан чиқарилади.

40. Вафот этганлар ўлим рўйхатга олинган сўнг қайд этишдан чиқарилади.

41. Қайд этиш (рўйхатдан ўтиш) учун лозим бўлган аризалар, уй дафтарлари, манзил варақалари шаклини ҳамда фуқароларни қайд этиш (рўйхатдан ўтказиш) ва қайддан чиқариш билан боғлиқ бошқа ҳужжатларини Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги белгилайди. Фуқароларга бериладиган уй дафтари учун уларнинг амалдаги қиймати миқдорида ҳақ олинади.

IV. ПАСПОРТ ТИЗИМИ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

42. Фуқаролар:

-- паспортсиз ёки ҳақиқий бўлмаган паспорт билан, шунингдек қайд эттирмай ёки рўйхатдан ўтмай яшаганлик учун, паспортни атайлаб яроқсиз ҳолга келтиргани ҳамда паспортни авайлаб сақламай уни йўқотгани, паспортлардан ғаразли мақсадларда фойдаланганлик учун;

-- паспорт тизими қоидаларига риоя қилинишига масъул бўлган шахслар фуқароларнинг паспортсиз ёки ҳақиқий бўлмаган паспорт билан, ёхуд қайд этмай ёки рўйхатдан ўтмай яшашига йўл қўйгани ҳуқун, шунингдек фуқаролар ўзлари эгаллаб турган уй-жой биноларида паспортсиз шахсларнинг қайдсиз ёки рўйхатдан ўтмай яшашига йўл қўйгани учун;

-- мансабдор шахслар паспортсиз ёки паспорти ҳақиқий бўлмаган фуқароларни, шунингдек қайдсиз (рўйхатдан ўтмай) яшаётган фуқароларни ишга қабул қилгани учун;

-- мансабдор шахслар фуқароларнинг паспортини асоссиз олиб қўйгани ёки паспортни гаровга олиб қолгани учун;

-- чегара зонасига кириш ёки унда яшаш қоидаларини бузганлик учун Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 1994 ЙИЛ 23 ДЕКАБРДАГИ ФАРМОНИГА 2-ИЛОВА

ХОРИЖИЙ ШАХСЛАРГА, ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХСЛАРГА БЕРИЛАДИГАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЯШАШ УЧУН ГУВОҲНОМА ВА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХС ГУВОҲНОМАСИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Хорижий шахсларга Ўзбекистон Республикасида яшаш учун бериладиган гувоҳнома ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга Ўзбекистон Республикасида яшаш учун бериладиган гувоҳнома уларнинг шахсларини тасдиқловчи ҳужжатлар, шунингдек Ўзбекистон Республикасида яшаш ҳуқуқига берадиган ҳужжатлар ҳисобланади ҳамда Ўзбекистон Республикаси доирасида ҳақиқийдир. Фуқаролиги бўлмаган шахснинг гувоҳномаси хорижда унинг эгаси шахсини тасдиқловчи ҳужжат ҳисобланади.

2. Ўзбекистон Республикасида яшаш учун берилган гувоҳнома бўйича Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий истиқомат қилувчи ва Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари бўлмаган қуйидаги шахслар яшайдилар:

-- хорижий давлат фуқаролигига мансублигининг исботига эга бўлган шахслар;

-- бошқа давлатнинг фуқаролигида бўлмаган шахслар.

3. Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳнома қуйидагиларга берилади:

-- 16 ёшга тўлган хорижий фуқароларга ёки фуқаролиги бўлмаган шахсларга;

-- қонунда белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигидан маҳрум деб топилган шахсларга;

-- қонунда белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигидан чиққан шахсларга.

4. Хорижий шахсларга ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун гувоҳнома ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари томонидан хорижий фуқаро ёки фуқаролиги бўлмаган шахс доимий истиқомат қиладиган жойда берилади.

5. Фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари Ўзбекистон Республикасида доимий истиқомат қилувчи вақтинча чет элга жўнаб кетувчи фуқаролиги бўлмаган шахсларга берилади.

II. ХОРИЖИЙ ШАХСЛАРГА ВА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХСЛАРГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЯШАШ УЧУН ГУВОҲНОМАЛАРДАГИ ВА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХС ГУВОҲНОМАСИДАГИ ЁЗУВЛАР, УЛАРНИНГ АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТЛАРИ

6. Хорижий шахсларга ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун бериладиган гувоҳномалар, фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари ҳимоя воситалари бўлган махсус бланкаларда тайёрланади, Ўзбекистон Республикасининг гербига эга бўлади. Яшаш учун гувоҳномалар 16 варақдан, фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари эса 8 варақдан иборат.

7. Хорижий шахсларга ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун бериладиган гувоҳномалар, шунингдек фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари томонидан ўзбек, рус, инглиз тилларида тўлдирилади. Ҳужжатларга қуйидаги маълумотлар киритилади:

Хорижий шахслар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун бериладиган гувоҳномаларда:

-- фамилияси, исми, отасининг исми;

-- туғилган йили, куни, ойи;

-- туғилган жойи;

-- миллати;

-- Ўзбекистон Республикасига келган кунидаги фуқаролиги;

-- оилавий аҳволи;

-- Ўзбекистон Республикасига келган куни;

-- келишдан мақсади;

-- яшаш учун гувоҳнома ким томонидан ва қачон берилгани;

-- яшаш учун гувоҳнома қандай ҳужжатларга асосланиб берилгани;

-- яшаш учун гувоҳноманинг амал қилиш муддати тўғрисида;

-- фарзандлари ҳақида;

-- яшаш учун гувоҳнома муддатини узайтириш тўғрисида;

-- яшаш учун рухсат бериш ҳақида;

-- яшаш жойида қайд этиш (прописка) ҳақида;

-- алоҳида белгилар (қон резуси ва ҳоказолар);

-- Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳномага эслатма;

Фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасида:

-- фамилияси, исми, отасининг исми;

-- туғилган йили ва жойи;

-- фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси ким томонидан ва қачон берилгани;

-- бораётган мамлакати тўғрисида;

-- биргаликда бораётган фарзандлари ҳақида;

-- виза (рухсатнома)лар ҳақида;

-- фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасининг амал қилиш муддати тўғрисида.

Фуқароларнинг розилиги билан, яшаш учун бериладиган гувоҳномаларда соғлиқни сақлаш муассасалари томонидан яшаш учун гувоҳнома эгаси қонининг гуруҳи ва қандай резусга мансублиги тўғрисида белгилар қўйилади.

8. Хорижий шахсларга ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун бериладиган гувоҳномаларда, шунингдек фуқаролиги бўлмаган шахснинг гувоҳномасида катталиги 35х45 мм, қора-оқ ёки рангли тасвирдаги фотосуратлар, ҳужжатлар эгасининг ва уни берган масъул шахснинг имзолари бўлиши лозим.

9. Хорижий шахсларга ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун гувоҳномалар 5 йил муддат билан ёки муддатсиз берилади. Фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси 2 йил муддатга берилади.

III. ХОРИЖИЙ ШАХСЛАРГА ВА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХСЛАРГА ЯШАШ УЧУН ГУВОҲНОМАЛАРНИ ҲАМДА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХС ГУВОҲНОМАСИНИ БЕРИШ УЧУН АСОСЛАР ВА УНИНГ МУДДАТЛАРИ

10. Хорижий шахслар ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш учун гувоҳномаларни ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини олиш учун доимий истиқомат жойида ички ишлар органларига қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

А) Яшаш учун гувоҳнома олишга.

-- Ўзбекистон Республикаси ИИВ томонидан белгиланган шаклдаги ариза;

-- ҳақиқий миллий паспорт;

-- фуқароликдан чиққанлик тўғрисида ваколатли органлар томонидан берилган ҳужжат;

-- туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома (биринчи марта олинаётган тақдирда);

-- яшаш учун олинган аввалги гувоҳнома;

-- катталиги 35х45 мм бўлган қора-оқ рангли тасвирдаги 5 та фотосурат;

-- оила аъзолари кўрсатилган ҳолда яшаш жойидан маълумотнома;

-- никоҳ ҳақидаги гувоҳнома (қайд этилган никоҳдан ўтилган тақдирда);

Б) Фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини олишга:

-- Ўзбекистон Республикаси ИИВ томонидан белгиланган шаклдаги ариза;

-- фуқаролиги бўлмаган шахснинг яшаш учун гувоҳномаси.

11. Қуйидаги ҳолларда фуқаролиги бўлмаган шахснинг гувоҳномаси ва яшаш учун берилган гувоҳномалар алмаштирилади:

-- фамилияси, исми, отасининг исми ўзгартирилганда;

-- ёзувларда чалкашликлар аниқланганда;

-- яшаш жойида қайд этиш -- ундан ўчиш (визалар) қайдлари белгилар учун мўлжалланган варақлар тугаганда;

-- фойдаланиш учун яроқсиз бўлиб қолганда.

12. Яшаш учун гувоҳномаларни ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини алмаштириш ҳамда яшаш учун гувоҳномасининг амал қилиш муддатларини узайтириш учун қуйидагилар тақдим этилади:

-- белгиланган шаклдаги ариза;

-- яшаш учун гувоҳнома;

-- фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси;

-- катталиги 35х45 мм бўлган қора-оқ ёки рангли тасвирдаги 5 та фотосурат;

-- ҳақиқий миллий паспорт.

Фамилияси, исми, отасининг исми ўзгартирилиши муносабати билан ёки ёзувлардаги чалкашликларнинг аниқлаш туфайли алмаштириш учун бундай ҳолларни тасдиқловчи ҳужжатлар ҳам тақдим этиладилар.

13. Фуқаро яшаш гувоҳномасини олиш ёки алмаштириш учун ҳужжатлар ва фотосуратларни тегишли ёшга тўлган ёки фамилияси, исми, отасининг исми ўзгартирилгандан, ёзувлардаги чалкашликлар ҳамда яшаш учун гувоҳномаларнинг фойдаланишга яроқсизлиги аниқлангандан кейин бир ойдан кечикмай тақдим этиши керак.

14. Алмаштириш тартибида ёки йўқотилгани ўрнига яшаш учун бериладиган гувоҳномага ички ишлар органлари томонидан балоғатга етмаган болалар тўғрисидаги маълумотлар киритилиши, шунингдек никоҳ қайд этилганлиги ҳақидаги белгилар қўйилиши лозим.

15. Вафот этган кишининг яшаш учун гувоҳномаси ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси фуқаролик ҳолати актларини қайд этиш органларига топширилади, бу органлар уни ўлим қайд этилгандан кейин истиқомат жойларидаги ички ишлар органларига юборадилар.

16. Ҳибсга олинган, шунингдек озодликдан маҳрум этишга ёки қамоққа ҳукм қилинган шахсдан яшаш гувоҳномаси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси суриштирув, дастлабки тергов ёки суд органи томонидан олиб қўйилади ва унинг истиқомат жойидаги ички ишлар органига юборилади. Ҳибсдан озод қилинганда ёки жазони ўтаб бўлгандан кейин яшаш гувоҳномаси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси унинг эгасига қайтарилади.

17. Яшаш гувоҳномасини ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини бериш ҳамда унинг амал қилиш муддатини узайтириш учун Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган миқдорда ҳақ ундириб олинади.

18. Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳнома ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси тўғрисидаги Низомнинг амал қилиши учун зарур бўлган гербли ва визали муҳрларнинг, штамплар, бланкаларнинг намуналари Ўзбекистон Республикаси ИИВ томонидан белгиланади.

19. Хорижий фуқаро ёки фуқаролиги бўлмаган шахс яшаш учун берилган гувоҳнома йўқолганлиги тўғрисида у йўқолган жойдаги ички ишлар органларига дарҳол маълум қилишлари шарт, бу органлар унинг илтимосига кўра унга белгиланган нусхадаги маълумотномани берадилар. Маълумотноманинг шакли Ўзбекистон Республикаси ИИВ томонидан белгиланади.

20. Фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси йўқолганлиги тўғрисида фуқаролиги бўлмаган шахс у йўқолган жойдаги ички ишлар органларига ёки Ўзбекистон Республикасининг хорижидаги дипломатия ваколатхонасига ёхуд консуллик муассасасига дарҳол маълум қилиши шарт.

21. Яшаш гувоҳномасини ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини йўқотган шахс доимий истиқомат жойидаги ички ишлар органларига яшаш учун янги гувоҳнома ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини бериш тўғрисида ариза билан мурожаат қилиши ва давлат пошлинаси тўланганлиги ҳақидаги квитанцияни илова қилиши шарт.

Шахс яшаш гувоҳномасини ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини йўқотган тақдирда унга мазкур низомда белгиланган тартибда яшаш учун янги гувоҳнома ёки фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси берилади.

22. Яшаш гувоҳномаларини ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини бериш тўғрисидаги аризалар барча ҳолларда ички ишлар органлари томонидан узоги билан 15 кун муддат ичида кўриб чиқилади.

23. Топиб олинган яшаш гувоҳномаси ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси ички ишлар органларига топширилиши лозим.

24. Хорижий фуқародан ва фуқаролиги бўлмаган шахсдан яшаш гувоҳномасини ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини олиб қўйиш ман этилади (Ўзбекистон Республикасининг қонунларида кўзда тутилган ҳоллар бундан мустасно), шунингдек гаровга олиб туриш ва бошқа шахсга бериш тақиқланади.

25. Хорижий фуқаро ва фуқаролиги бўлмаган шахс яшаш гувоҳномасини ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномасини авайлаб асрашлари шарт.

БИЗ БУГУН МУШТАРИЙЛАР БИЛАН МИНГИНЧИ БОР УЧРАШАЯПМИЗ

Газетамизнинг биринчи сони бундан роппа-роса тўрт йил бурун чиққан эди. Унда илк бор «Совет Ўзбекистони», «Қишлоқ ҳақиқати», «Тошкент ҳақиқати» газеталари ва «Санъат» журналидан қалами тобланган, тажрибали ва истеъдодли журналистлар тўпланишганди. Шунданми, республикадаги ҳар бир ўзгариш уларнинг назаридан қочиб улгурмасди. Гарчи ҳали тайинли жой (таъмирлаш ишлари кетаётган эди) ва телефон келиб улгурмаган бўлса-да, ҳар бир киши оёқда тик туриб бўлса ҳам янгиликка интилар, теша тегмаган мавзуларга қўл уришга ҳаракат қиларди.

«Халқ сўзи» тарихи ёш, мустақил мамлакатимизнинг тарихи билан чамбарчас боғланиб кетган. Ундаги ҳар бир ўзгариш, янгилик ва оламшумул воқеалар унинг саҳифаларидан ўрин олади. Президент Фармонлари ва Олий Кенгаш, Вазирлар Маҳкамаси қонун ва қарорлари, иқтисодий ислоҳотлар, янги ташкил қилинган кичик ва қўшма корхоналар, фермер хўжаликлари ҳақидаги материаллар, муштарийлар қувонч ва ташвишлари битилган мактублар ана шулар жумласидандир.

Журналистика энг оғир ва масъулиятли касб. Уни игна билан қудуқ қазишга қиёс қилишади. Мақола бўладими, оддий хабар ёки суҳбатми -- ҳаммаси ўша нарсани дунёга келтирган журналистнинг қалб қўридан тафт олади.

Журналист учун газета тахламларини варақлашдан лаззатлироқ машғулот йўқ. Сокин хона ва ташвишлардан йироқ бўлсангу газета тахламларини бирма-бир варақлаб чиқсанг. Унинг мингта сони сени тўрт йиллик ўтмишга етаклайди. Ўтган кунлар қувончи ва ташвишларига шерик қилади, сен унитаёзган хотираларни қайтадан жонлантиради...

Одам учун ўз жамоаси ҳақида гапириш осон эмас. Мақтанчоқлик бўлмаяптимикин, деб, андишага бораверасан. Холбуки, мингта сон ва унинг ортидаги тўрт йиллик тарих ҳақида кўп ёзиш мумкин. Асосий ҳукм ва хулосани муштарийларга қолдирсакда, гапни шу ерда мухтасар қилсак. Чунки бизни 1001-сон кутаяпти.

Исмат ХУДОЁРОВ.

• Қадрият

1996 йилда атоқли ўзбек адиби, олими, йирик сиёсат ва давлат арбоби Абдурауф Фитрат туғилган кунга 110 йил тўлади. Қадим ва навқирон Бухоронинг салоҳиятли фарзанди, ақл-заковат, бадиий-илмий мероси билан кўпчиликни лол қолдирган серқирра ижодкор, қолаверса, қомусий инсон бизнинг чинакам фахримиздир. Яқинда Бухоро вилоят ҳокими Фитрат юбилейини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Юқоридаги ҳужжатда Бухоро шаҳар ҳокимлиги зиммасига олим яшаган ҳовлиларда ёдгорлик лавҳаларини

ЮБИЛЕЙГА ҲОЗИРЛИК КЎРИЛМОҚДА

ўрнатиш, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими ва вилоят бадиий меъморий музей-қўриқхонаси билан ҳамкорликда Бухородаги Кўкалдош мадрасасида Фитрат ҳаёти ва ижодига бағишланган экспозиция, вилоят марказида эса унинг номида боғ ташкил этиш вазифаси юклатилди.

Яна бир диққатга сазовар томони шундаки, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш вилоят бошқармаси ҳамда Бухоро давлат университети ректоратининг мазкур олий билимгоҳда Абдурауф Фитрат номидаги стипендия таъсис этиш тўғрисидаги таклифлари маъқулланди.

Бундан ташқари, мазкур қарорда барча шаҳар ва туман ҳокимликларига бир ой муддат мобайнида Фитрат таваллудининг 110 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган тадбирлар режасини ишлаб чиқиш вазифаси топширилган.

Маннон ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

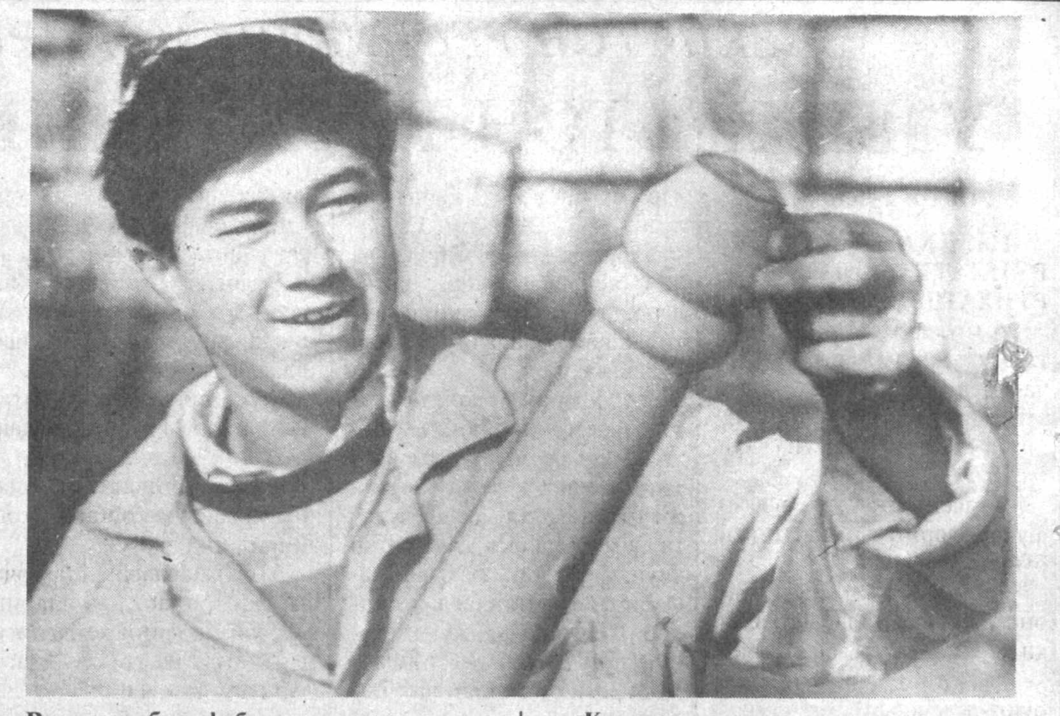

Риштон мебель фабрикасида шу кунларда 10 га яқин турда маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Бу ерда тайёрланган мебеллар сифатлилиги, миллий услубда ўймакорлик йўли билан безатилганлиги, нархининг нисбатан арзонлиги боис харидорларга маъқул бўлмоқда. Шу сабабдан ҳам бу ерда тайёрланган маҳсулотлар дўконларда туриб қолмаяпти. Корхона жамоаси жаҳон стандарти талабларига жавоб берадиган мебеллар ишлаб чиқариш, ўзбек миллий мебеллари билан жаҳон бозорига чиқиш мақсадида астойдил изланмоқда.

СУРАТДА: фабриканинг илғор ўймакор усталаридан бири Олимжон Қўзиев.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси хабар қилади

НАРПАЙЛИК СТАЛЛОНЕЛАР

Нарпай туманлараро ички ишлар бўлимининг вакиллари, милиция сержантлари Н. Аҳроров ва З. Қудратовларга чет эл детектив фильмлари қаттиқ таъсир қилганга ўхшайди. Улар Оқтош шаҳридаги 27-ўрта мактабнинг икки ўқитувчисини калтаклашаётганда ўзларини худди Сталлонега ўхшатишганди. Оғир жароҳатланган муаллимлар касалхонага ётқизилганда билишдики, ҳақиқий ҳаёт баъзан бадиий тўқимага ўхшамас экан.

Мазкур иш юзасидан жиноий иш қўзғаган туман прокуратураси ходимлари ҳам, шу хулосага келсалар, ажаб эмас.

ҚЎЙ ТУЯ ЭМАС

Ғузор туман юридик маслаҳатхонаси мудири С. Мирзаевни туяни тириклай ютиб юборадиган кимса деса, ҳеч ким ишонмас эди. У кунлардан бир кун Х. Бобоқулов деган кишидан сохта маълумот ясаб берганлиги учун 500 сўм пул ва битта тирик қўй олиб «туя» қилмоқчи бўлиб турганида вилоят прокуратураси томонидан ушланди-қолди. Аҳир, қўй туя эмас-ку!

Мирзаевга нисбатан қўзғатилган жиноят иш юзасидан олиб борилаётган терговга даҳлдор барча хизматлар бепул амалга ошириладиган бўлди.

НАҚЛЛАРНИ УНУТМАНГ

Хива туманидаги участка нозири Д. Давлатовнинг халқ ҳикматларини билмаслиги панд берди. У И. Маҳмудов билан турмуш ўртоғи Н. Шиннинг ўзаро жанжаллари юзасидан тўпланган материалларни «тинчитиб» бераман деб, 130 сўм пора олаётганда тумшуғидан илинди-қолди. Нафс балосига учраган Давлатов бунга қадар ҳам жабрдийдалардан 370 сўм пора олган.

Ҳа, у «Эр-хотиннинг уруши дока рўмолнинг қуриши», деган нақлни унутиб қўйган экан.

ҲИБСГА ОЛИНДИЛАР

Избоскан тумани ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идора жамоасининг ишлари вилоятда намунали йўлга қўйилганлигидан бехабар жиноятчилар нафақадор Е. Н. автомашинасини Катта Фарғона каналига ташлаб юборишди. Нафақадорнинг жасадини эса Қорадарё қаърига ирғитишди.

Қотиллар ҳозирда ҳибсга олиниб, тергов қилинмоқда.

БОСҚИНЧИ КАШАНДАЛАР

Боёвут туманидаги Боёвут даҳаси, Бобур кўчасида истиқомат қилувчи Х. Мамадалиевнинг хонадони ярим тунда бехосдан тақиллаб қолди. Эшик очилавермагач, чақирилмаган «меҳмонлар» уйга бостириб киришди. Уй эгасининг охирги 400 сўм пулини тортиб олишди. Ҳатто, улар токчада турган сигареталаргача қўйишмади.

Тезкор гуруҳ воқеадан хабар топиб, босқинчи-кашандаларни дарҳол қўлга олди.

Муҳаммадали ТОШТЕМИРОВ,
республика Прокуратурасининг бўлим прокурори, адлия кичик маслаҳатчиси.

• Спорт

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДАН БИР КУМУШ ВА УЧ БРОНЗА

Таиланднинг Чактабури шаҳрида муай-тай (таиландча бокс) бўйича биринчи жаҳон чемпионати ўтказилди. Унда жаҳоннинг 23 мамлакатидан спортчилар қатнашишди.

Халқаро майдонга чиқаётган спортнинг ушбу янги тури бизнинг республикамизда ҳам йўлга қўйилганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамай муай-тайчиларимиз биринчи жаҳон чемпионатида муваффақиятли қатнашишди. 51 килограмм вазнлилар тоифасида рингга чиққан самарқандлик Сервер Виллиев дунё биринчилигининг кумуш медалини қўлга киритди. Унинг ҳамшаҳарлари Эркин Эргашев (67 кг.), Шерзод Холиқов (48 кг) бронза медалига сазовор бўлишди. Шунингдек яна бир ҳамюртимиз, тошкентлик Жанболат Омонтоев ҳам (63,5 кг) вазнлилар тоифасида дунё биринчилигининг бронза медалини қўлга киритди.

Умумжамоа ҳисобида Таиланднинг биринчи жамоаси ғолиб чиқди. Белоруслилар иккинчи, Таиланднинг иккинчи жамоаси учинчи поғонага кўтарилди. Бир кумуш ва уч бронза медалини қўлга киритишган ҳамюртларимиз қозоғистонликлар билан жаҳон чемпионатининг фахрли 4 ва 5-ўринларини баҳам кўришди.

ЁШЛАР КАМОЛ ТОПЯПТИ

Бекободда академик эшкак эшиш бўйича Ўзбекистон чемпионати ниҳоясига етди. Биринчиликда республикамизнинг турли бурчакларидан келишган 70 нафар спортчи ғолиблик учун кураш олиб боришди. Бир кишилик қайиқда Роман Ермаков (эркаклар баҳсида) ва Оксана Мирзаматова (аёллар) муваффақият қозонишди. Ёшлар баҳсида Евгений Саидов, қизлар ўртасида Надежда Кожурова марра чизигини биринчи бўлиб кесиб ўтишди.

Икки кишилик қайиқ баҳсларида Евгений Саидов -- Темур Ғаниев жуфтлигига тенг келадиганлар топилмади. Мусобақа республикамизда ушбу спорт тури бўйича истеъдодли ёшлар ўсиб, камол топаётганини кўрсатди.

Р. ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сирғали ижара мебель бирлашмаси

Сизни фирма магазинига таклиф этади.

Бу ерда "Яшаш хонаси" ("Жилая комната") мебеллар тўплами бозор баҳосидан арзон нархларда, яъни камайтирилган савдо устамаси билан таклиф этилади.

Харидорларга қўшимча хизмат кўрсатиш назарда тутилган:

-буюртмани бажариш учун қопламалик матолар;
-мебелни харидорга қулай вақтда уйига олиб бориб бериш;
-мебелни тажрибали усталар йиғиб, ўрнатиб беришади.

Буюртма кечи билан 10 кунда тайёрлаб берилади.

Мебель тўпламига қуйидагилар киради: стенка, овқатланиш столи, олтита стул, юмшоқ мебель, радиоаппаратура учун сўри, ётоқхона жиҳозлари.

Агар мақбул нархда замонавий мебеллар тўпламини сотиб олишга қарор қилган бўлсангиз,
ШОШИЛИНГ ! ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ !

Бизнинг манзил:

Тошкент ш., Сирғали тумани, Файзли кўчаси, 1. 40, 75-автобусларнинг Сирғали-4 бекати.
Сирғали бозоридан дўконгача ҳар соатда махсус автобус қатнайди.
Маълумот учун телефонлар: 58-43-82; 58-08-58.

Йилига сарфланадиган
ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИНГ 80 МЛН. КВТ-СОАТИ
беҳуда исроф бўлади !

Бу рақамнинг мағзини яхшилаб чақсангиз, кундалик турмушда электр қувватини қатъий тежаш талаби қуруқ гап бўлмай, ҳаёт талаби эканлиги аён бўлади.

Кундалик турмушда электр қувватидан оқилона фойдаланишнинг баъзи йўллари:

ЧИРОҚЛАР

Бу борада ҳамма нарса муҳим: ёритгичларнинг тозалиги, уларнинг қуввати, тўғри жойлаштирилгани. Дарвоқе кучли ёруғлик талаб қилинадиган жойларда бирмунча тежамли люминисцентли лампалардан фойдаланинг. Ҳатто, девор ва шифтнинг ранги ҳам муҳим аҳамиятга эга - уларнинг ёрқин рангда бўлгани маъқул.

СОВУТГИЧ

Аввало, улардан фойдаланиш қоидаларига риоя қилмоқ керак (тўғри ўрнатиш, ўз вақтида тозалаб туриш ва ҳ.к.).

ЭЛЕКТР ПЛИТА

Фақат ости япасқи, эмалланмаган идишлардан фойдаланиш, комфоркаларни, духовка ва кострюлларни вақти - вақти билан (ҳафтада бир марта) яхшилаб тозалаб туриш, қопқоқлардан фойдаланиш, комфоркалар қувватини режалаб туриш лозим.

БОШҚА ЭЛЕКТР АСБОБЛАР

Улардан фойдаланиш қоидалари ҳаммага маълум:

- ҳеч ким тингламаётган, томоша қилмаётган бўлса, приёмник ва телевизорни ўчириб қўйиш;
- чироқларни вақтида ўчириш;
- чангютгичлардан фақат ташқарига олиб чиқиш мумкин бўлмаган буюмларни тозалашда фойдаланиш;
- дазмолни фақат ишлатиш чоғидагина қўйиш ва дазмоллаб бўлгандан сўнг дарҳол олиб қўйиш;
- энг кучли асбоблардан (масалан, кварцли лампадан) иложи борича тунда фойдаланиш.

Тежаш ҳаммага - давлатга ҳам, сизга ҳам фойда !

"ЎЗЭНЕРГОНАЗОРАТ"

ЭЛЕКТРГА ЭЪТИБОРЛИ БЎЛИНГ !
ЭҲТИЁТКОРЛИК ВА ЯНА ЭҲТИЁТКОРЛИК
ҳар бир киши сўзсиз риоя этиши лозим бўлган бурчдир !
СИЗНИНГ БЕПАРВОЛИГИНГИЗ

яъни электр симлари, тақсимлаш шити, розетка, вилка, электр асбобларидаги носозликларни ўз вақтида бартараф этмаганингиз қисқа туташувга сабаб бўлиши мумкин.

ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАСИНИ БУЗСАНГИЗ
оғир жароҳат олишингиз мумкин.

Кўчма лампа ва радиоприёмниклардан хонадан ташқарида фойдаланганингизда шундай ҳол юз беради ва агар уларнинг изоляцияси очилиб қолган бўлса, ерда туриб

КАТТА КУЧЛАНИШ ОСТИДА ҚОЛАСИЗ !

Электр симларини ток ўтиб турганда тузатмоқчи, ўчиргич ва розеткани алмаштирмоқчи, электр ускуна ва аппаратларини созламоқчи бўлсангиз, бу -

ЎЗИГА ОРТИҚЧА ИШОНИШДИР !
Ва сиз бунинг қурбони бўлишингиз мумкин.
УНУТМАНГ !
Электр қурилмаларни таъмирлаш ишларини фақат электр қувватини олдин ўчириб қўйиб бажариш лозим !

Болаларни бир дақиқа ҳам эътиборсиз қолдирманг.
Улар электр розеткасига қизиқиб бир нарсани тиқишлари мумкин.

Бунинг оқибати ҳақида гапириш ортиқча!

Каттароқ ёшдаги болаларга подъездлардаги электр шкафларни очиш, электр симёғочларига чиқиш ва улар яқинида варрак учириш мумкин эмаслиги сабабларини тушунтиринг.

Узилган симларга алоҳида эътибор беринг - уларга, ҳатто, 10 метр масофагача яқинлашиш мумкин эмас.

"ЎЗЭНЕРГОНАЗОРАТ"

Газетанинг навбатдаги сони 29 декабрь пайшанба куни чиқади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги Ўзбекистон, Қорақалпоғистон ва Татаристон Республикалари халқ артисти, Давлат мукофоти совриндори

Отажон ХУДОЙШУКУРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги академияси раҳбарияти ва жамоаси малака ошириш факультети бошлиғи Неъмат Ваҳобовга падари бузруквори

Мамажон ВАҲОБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг жамоаси «Машъал» бош муҳарририятининг шарҳловчиси

Наримон ИРИСОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор этади.

Муҳиддин Қори-Ёқубов номли Ўзбек Давлат филармониясининг жамоаси Ўзбекистон, Қорақалпоғистон ва Татаристон халқ артисти

Отажон ХУДОЙШУКУРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

• БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 32-07-94;
Иқтисодиёт 32-36-65;
Маънавият 32-35-60;
Ахборот 32-29-89;
Тунги муҳаррирлият 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Э. Болиев.
Навбатчи — Ш. Мутаҳҳархон ўғли.

Руйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 1292 71326 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00